

Економічні науки

УДК 330.341.1

Чоні Ілля Володимирович

студент магістратури

Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Чони Илья Владимирович

студент магистратуры

Национального технического университета Украины

«Киевский политехнический институт имени Игоря Сикорского»

Choni Illia

Graduate Student of the

National Technical University of Ukraine

"Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"

ORCID: 0000-0001-8915-4708

Кравченко Марина Олегівна

доктор економічних наук, професор

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Кравченко Марина Олеговна

доктор экономических наук, профессор

Национальный технический университет Украины

«Киевский политехнический институт имени Игоря Сикорского»

Kravchenko Maryna

Doctor of Economic Sciences, Professor

National Technical University of Ukraine

"Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"

ORCID: 0000-0001-5405-0159

**ВПЛИВ ІННОВАЦІЙ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ
ВЛИЯНИЕ ИННОВАЦИЙ НА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТЬ
THE IMPACT OF INNOVATION ON COMPETITIVENESS**

Анотація. Ця стаття спрямована на оцінку впливу інновацій на конкурентну перевагу і необхідності впровадження інновацій в підприємницькій діяльності для підтримання рівня конкурентоспроможності підприємств. Дослідження здійснювалося шляхом порівняння та співставлення теоретичних та практичних результатів спеціалізованих наукових робіт. Були розглянуті статистичні закономірності конкурентоспроможності інноваційних та неінноваційних підприємств за даними найбільших аналітичних видань. Також у статті приведені приклади можливих змін у конкурентній боротьбі при використанні інновацій і на підприємствах, і в економіці. Головним результатом цієї роботи стало визначення конкурентних переваг при використанні інновацій. Отримання вигідного положення в конкурентному середовищі залежить від визначення правильних стратегій і створення різних цінностей. Динамічна структура ринку, різні ринкові умови і наявність інноваційних конкурентів роблять конкуренцію ще більш інтенсивною. В даний час такі цілі, як підвищення продуктивності та прибутковості, вихід на нові ринки і поліпшення існуючих ринкових часток, досягаються за рахунок інноваційної діяльності. Тому компанії докладають всі зусилля для розвитку інноваційних навичок, придбання стійких здібностей і підвищення ефективності своєї діяльності. У цьому контексті інновації є одним з найважливіших елементів конкурентної переваги. Важливо також управляти цим як процесом. Для визначення ефективності інновацій дуже важливо враховувати всі фактори, що впливають на процес управління інноваціями, за допомогою цілісного підходу. Хоча правильне визначення

необхідних технологій і менеджменту є важливим елементом управління інноваціями, людська і структурна коригування організації також набуває все більшого значення для інноваційної діяльності. У глобальному конкурентному середовищі організаційні та управлінські інновації є ключем до успіху компаній. Хоча технології і науково-дослідницька діяльність істотно вплинули на організаційну структуру і культуру, правильне управління інноваціями забезпечує конкурентну перевагу.

Ключові слова: інновації, конкурентоспроможність, конкурентна перевага, управління інноваціями, економічне зростання.

Аннотація. Эта статья направлена на оценку влияния инноваций на конкурентное преимущество и необходимость внедрения инноваций в предпринимательской деятельности для поддержания уровня конкурентоспособности предприятий. Исследование осуществлялось путем сравнения и сопоставления теоретических и практических результатов специализированных научных работ. Были рассмотрены статистические закономерности конкурентоспособности инновационных и неинновационных предприятий по данным крупнейших аналитических изданий. Также в статье приведены примеры возможных изменений в конкурентной борьбе при использовании инноваций и на предприятиях, и в экономике. Главным результатом этой работы стало определение конкурентных преимуществ при использовании инноваций. Получение выгодного положения в конкурентной среде зависит от определения правильных стратегий и создания различных ценностей. Динамическая структура рынка, различные рыночные условия и наличие инновационных конкурентов делают конкуренцию еще более интенсивной. В настоящее время такие цели, как повышение производительности и прибыльности, выход на новые рынки и улучшения существующих рыночных долей, достигаются за счет инновационной деятельности. Поэтому компании

прилагают все усилия для развития инновационных навыков, приобретение устойчивых способностей и повышение эффективности своей деятельности. В этом контексте инновации являются одним из важнейших элементов конкурентного преимущества. Важно также управлять этим как процессом. Для определения эффективности инноваций очень важно учитывать все факторы, влияющие на процесс управления инновациями, с помощью целостного подхода. Хотя правильное определение необходимых технологий и менеджмента является важным элементом управления инновациями, человеческая и структурная корректировка организации также приобретает все большее значение для инновационной деятельности. В глобальной конкурентной среде организационные и управленческие инновации являются ключом к успеху компаний. Хотя технологии и научно-исследовательская деятельность существенно повлияли на организационную структуру и культуру, правильное управление инновациями обеспечивает конкурентное преимущество.

Ключевые слова: инновации, конкурентоспособность, конкурентное преимущество, управление инновациями, экономический рост.

Summary. This article aims to assess the impact of innovation on competitive advantage and the need for innovation in entrepreneurship to maintain the level of competitiveness of enterprises. The research was carried out by comparing and comparing the theoretical and practical results of specialized scientific works. The statistical regularities of the competitiveness of innovative and non-innovative enterprises were considered according to the data of the largest analytical publications. The article also provides examples of possible changes in the competitive struggle when using innovations both in enterprises and in the economy. The main result of this work was the identification of competitive advantages in the use of innovations. Achieving an

advantageous position in a competitive environment depends on identifying the right strategies and creating different values. The dynamic market structure, different market conditions and the presence of innovative competitors make the competition even more intense. Currently, goals such as increasing productivity and profitability, entering new markets and improving existing market shares are achieved through innovation. Therefore, companies make every effort to develop innovative skills, acquire sustainable capabilities and improve their performance. In this context, innovation is one of the most important elements of competitive advantage. It is also important to manage this as a process. To determine the effectiveness of innovation, it is very important to take into account all the factors affecting the innovation management process using a holistic approach. While the correct identification of the required technologies and management is an important element of innovation management, human and structural adjustment of the organization is also becoming increasingly important for innovation. In a global competitive environment, organizational and managerial innovation is the key to the success of companies. While technology and research and development have significantly impacted organizational structure and culture, the right management of innovation provides a competitive advantage.

Key words: *innovation, competitiveness, competitive advantage, innovation management, economic growth.*

Постановка проблеми. Конкурентна перевага означає необхідний прогрес в можливостях, що забезпечує перевагу в порівнянні з конкурентами в галузі. Що саме, залежить від бізнес-моделі і галузі.

Мінливий характер економічної конкурентоспроможності в світі, який все більше трансформується новими цифровими технологіями, створює новий набір проблем для урядів і бізнесу, які в сукупності

ризикують мати негативний вплив на майбутнє зростання і продуктивність.

В умовах постійного загострення конкуренції основою конкурентоспроможності виступають саме інновації, які дозволяють підприємствам, що володіють інноваційними конкурентними перевагами, займати гідне місце в на ринках і в галузях. Крім того, що інновації дозволяють організаціям залишатися актуальними на конкурентному ринку, вони також грають важливу роль в економічному зростанні. Умови ринку підштовхують підприємства до змін і підприємствам потрібно знати можливий вплив на їх конкурентоспроможність з впровадженням інновацій.

Формування цілей. Головною метою статті є визначення впливу інновацій на конкурентоспроможність підприємств, необхідності інновацій для підтримання конкурентних переваг в сучасних умовах.

Аналіз останніх досліджень. Істотний внесок у дослідження ролі інновацій в економічному розвитку та підвищенні конкурентоспроможності зробили наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених: І. Алексєєва, В. Амітана, Б. Буркинського, О. Виноградової, А. Дагаєва, П. Друкера, Б. Йонсона, Дж. М. Кейнса, О. Кузьміна, А. Кучерової, В. Гейця, К. Маркса, А. Маршала, Л. Омелянович, М. Портера, А. Поручника, К. Прахалада, Е. Райнерта, П. Рапкіна, А. Садекова, Дж. Сакса, П. Самуельсона, Б. Скотта, М. Туган-Барановського, І. Фішера, Г. Хамеля, В. Хартмана, Х. Чесброу, М. Чумаченка, А. Шпітгофа, К. Штальмана, Й. Шумпетера.

Виклад основного матеріалу. Інновації, за визначенням, є впровадження чого-небудь нового з комерціалізацією. Без інновацій немає нічого нового, а без чогось нового не буде прогресу. Якщо організація не домагається прогресу, вона просто не може залишатися актуальною на конкурентному ринку.

З точки зору виживання в глобальній конкуренції, підтримки конкурентоспроможності, поліпшення економічних показників і зростання, сприяння національному економічному розвитку, інновації є важливим елементом для компаній. Економічне зростання, що досягається за рахунок конкурентних переваг, збільшує зайнятість і виробництво і, в свою чергу, веде до економічного розвитку і підвищенню суспільного добробуту. Згідно Стенфордському дослідженню, на інновації доводиться до 85% всього економічного зростання [1]. Коли досягається стійке зростання, компанії підштовхують до інновацій і підвищення своєї здатності відповідати новим вимогам за допомогою нових продуктів, нових послуг і нових процесів.

Для організацій здатність випереджати конкурентів є однією з найбільш важливих причин для впровадження інновацій. Успішні інноваційні компанії можуть підтримувати свої операції, послуги та продукти відповідно до потреб клієнтів і мінливим ринковими умовами.

За даними Deloitte, тільки 12% компаній зі списку Fortune 500 з 1955 року все ще працюють, а половина компаній зі списку S&P 500 буде замінена в наступні десять років, тому важливо мати можливість швидко реагувати на зовнішні запити, проблеми [2].

Інновації збільшують шанси реагувати на зміни і відкривати нові можливості. Це також може сприяти розвитку конкурентних переваг, оскільки дозволяє створювати більш якісні продукти і послуги для клієнтів.

Підвищення конкурентної переваги і постійні інновації часто безпосередньо впливають на продуктивність і прибутковість.

За даними Global Innovation 1000, існує явна різниця в зростанні виручки (11%) і EBITDA (22%) на користь більш інноваційних організацій. Ці цифри показують, що інноваційні компанії не тільки ростуть швидше, але і більш прибуткові, ніж інші [3].

Хоча вимір рентабельності інвестицій в інновації може бути складним завданням, особливо на початковому етапі або коли мова йде про підривні інновації, інвестування в інновації часто є більш надійним способом поліпшити ваші показники, ніж відсутність інновацій взагалі.

Економічне зростання обумовлене інноваціями і технологічними вдосконаленнями, які знижують витрати виробництва і дозволяють збільшити випуск продукції. Якщо подивитися на це з точки зору організації, різні рішення автоматизації зменшують ручну, повторювану роботу і час випуску для більш важливих завдань, що створюють цінність.

Підвищена продуктивність і ефективність роблять роботу більш значущою, так як менше часу потрібно витратити на завдання з низьким рівнем впливу. Чим більше часу можна витратити на завдання, які мають прямий вплив на бізнес, такі як поліпшення процесів, вирішення проблем або спілкування з клієнтами, тим більша ймовірність, що дійсно буде змога скоротити витрати, збільшити оборот і забезпечити клієнтів з рішеннями, які дійсно приносять їм користь [4].

Інновації дозволяють досягти конкурентної переваги і зберегти її в довгостроковій перспективі. За рахунок збільшення продуктивності і рентабельності досягається зростання компаній. Конкурентне середовище сприяє інноваціям. Надлишкові ринки змушують компанії шукати нові джерела. Створення нового стало необхідністю. Забезпечення переваги перед конкурентами в динамічній структурі ринку можливо тільки шляхом створення нових цінностей.

Щоб домогтися успіху в конкурентній боротьбі, компаніям необхідно не тільки створювати нові ідеї, нові продукти та інноваційні стратегії, а також правильно ними управляти. Систематичний розвиток інноваційних і творчих здібностей і управління ними підвищує конкурентоспроможність компаній. Управління інноваціями стає важливим фактором економічного зростання і стійкості компаній.

Ефективне використання ресурсів, задоволення мінливих потреб ринку і забезпечення конкурентної переваги можливо тільки шляхом формування стратегій, сумісних з організаційною структурою, логікою і культурою, з метою розвитку інноваційних навичок і ефективного управління інноваційним процесом.

Планування і управління інноваційною діяльністю - важливий і складний процес, так як індивідуальність підприємницького середовища і динаміка її змін весь час зростають. Інновації, які впливають на конкурентоспроможність підприємств, класифікуються наступним чином:

- за характером відносин: соціально-економічні, організаційні, технологічні інновації;
- за сферою поширення: виробничі, управлінські, технічні та соціальні інновації;
- по предметно-змістовній структурі: продуктові та процесні інновації.

Завдяки даній класифікації можна виділити основні напрямки впливу інновацій на конкурентоспроможність.

Таблиця 1

Вплив видів інновацій на конкурентоспроможність підприємств

Види інновацій	Вплив на конкурентоспроможність
Соціально-економічні	Оптимізація використання ресурсів, наприклад фінансових, для підвищення порівняльних і конкурентних переваг, підвищення рентабельності інвестицій, що призводить до зменшення витрат і підвищення конкурентоспроможності
Організаційні	Реалізація творчих ідей з метою розробки і створення нових методів і форм управління. У зв'язку з цим виникає перебудова системи управління, що призводить до прибутку і конкурентоспроможності
Технічні	Використання нової техніки, впровадження простіших форм управління технікою для зменшення витрат на експлуатацію та використання ресурсів виробництва
Соціальні	Поліпшення умов праці, проведення тренінгів та інших заходів для підвищення мотивації співробітників. Якість і вмотивованість робочої сили визначає здатність економічного

	суб'єкта здійснювати власні НДДКР або копіювати нові продукти у інших фірм
Продуктові	Поліпшення споживчих властивостей товару для споживачів і підвищення конкурентних переваг на ринку
Процесні	Перетворення, що вносяться до процесів, що проходять на підприємстві, приведуть до зниження витрат, вартості, підвищення якості, порівняльних та конкурентних переваг

Джерело: складено автором на основі [5; 6]

Спрямованість інноваційної діяльності обумовлюється, перш за все, створенням виробництва нових товарів і послуг. Підприємство буде вважатися успішним, якщо воно займається інноваційною діяльністю. Адже саме інновації вимагають високих витрат, але в той же час є джерелом доходу.

Особливо великі компанії вкладають великі ресурси в процес розробки нових продуктів. Потенційні вигоди від інноваційних продуктів поставили інновації в центр стратегій. Щоб підтримувати конкуренцію, виживати і рости, компанії змушені постійно випускати нові продукти. Щоб конкурувати в ринкових умовах, що визначаються інноваційними підходами, необхідно враховувати деякі питання [7]:

- Інновація може починатися з продукту, процесу чи ідеї послуги.
- Для розробки інноваційних стратегій необхідно уважно стежити за науковими, технологічними і адміністративними змінами в світі.
- Створення інновацій залежить від інвестицій в дослідження і розробки в наукомістких галузях. Слід збільшити інвестиції в дослідження і розробки.
- Інноваційний процес повинен бути сформульований і реалізований з орієнтацією на клієнта.
- В організації повинна бути створена інноваційна структура для здійснення інноваційної діяльності.

- Вибір часу і застосування інновацій важливі через більш короткий термін служби комерційних продуктів.
- Крім продажів, інформації, бухгалтерського обліку та фінансових систем, інші системи, такі як системи винагород і винагород, зміцнюють інновації.
- Перешкоди на шляху інновацій, такі як бюрократія, повноваження по затвердженню, відсутність особистої свободи, повинні бути добре проаналізовані і повинні бути знайдені відповідні рішення.
- Інноваційна компанія повинна бути в змозі підтримувати життєздатність і надавати клієнтам більш якісні послуги.
- Створення та управління мережами співпраці між компаніями, які обмінюються ноу-хау та ідеями, забезпечують основу для накопичення загальних знань і сприяють досягненню інноваційних цілей кожної з них.
- Ймовірність успіху інновації вище, якщо інновація була проведена в результаті спільної роботи.
- Конкуренція всередині компанії породжує інноваційні ідеї.
- Внутрішня діяльність не обмежує, а сприяє інноваціям.
- Дослідження місця і методу інновацій має важливе значення для успіху інновацій у високотехнологічних галузях.
- Основна мета компаній - домогтися успіху у всіх сферах. Проте компанії можуть використовувати свої невдачі як інноваційний інструмент, замість того, щоб приховувати їх.
- Для більшості компаній вирішальним фактором є здатність розуміти і реагувати на зміни ринку, а не технології. Технології - важливий інструмент реагування на ринку, і за технологічними розробками слід постійно стежити.

У той час як необхідність диференціації в середовищі конкуренції посилює інноваційні зусилля, кожна інновація диференціює умови конкуренції, і отримання конкурентної переваги стає все важче.

Конкуренція - це стимул для інноваційних ініціатив. З іншого боку, інновації підтримують конкуренцію, роблячи її більш інтенсивною.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Сьогодні для досягнення конкурентних переваг компаніям необхідні інноваційні навички у створенні, виробництві, маркетингу та управлінні. Компанії повинні розробляти і реалізовувати стратегії розвитку і підтримки інноваційних навичок. Це можливо тільки при правильному впровадженні управління інноваціями. Інновації, один з найважливіших інструментів конкурентної переваги, приносять успіх лише в тому випадку, якщо ними ефективно управляти. Створення нових цінностей і ефективне управління процесом творчості відкриває нові ринки і дає конкурентну перевагу.

Необхідно стежити за розвитком технологій і видобувати максимальні вигоди з технологій для інновацій. Використання технологій, сумісних з існуючими системами, також важливо для забезпечення успіху. Участь працівників в процесі прийняття рішень та інноваціях, особливо в організаційних інноваціях, сприяє легшому впровадженню інновацій в організації. Таким чином стане простіше реструктуризація і поліпшення бізнес-процесів, впровадження нових методів, підтримка внутрішніх і зовнішніх зв'язків.

Перспективним є вивчення впливу глобальних змін в інноваційному середовищі (наприклад, блокчейну та криптовалют) та масових інструментів (наприклад нових соціальних мереж) на конкурентоспроможність підприємств, їх репутацію та капіталізацію. В таких випадках виникає неврегульованість з боку урядів країн і законодавства, яке не встигає за новими тенденціями, і виникає нова можливість для людей, які набагато швидше реагують для того, щоб скористатися цією можливістю.

Література

1. Innovation and economic growth. Home page - OECD. URL: <https://www.oecd.org/cfe/tourism/34267902.pdf> (date of access: 23.09.2021).
2. 2017 Deloitte Global human capital trends. URL: https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ie/Images/promo_images/I_E_C_HCtrends2017.pdf (date of access: 24.09.2021).
3. Groth A. Companies that put tons of money into r&d aren't more innovative than those that don't. Business Insider. URL: <https://www.businessinsider.com/booz-and-cos-innovation-study-2011-10> (date of access: 24.09.2021).
4. The importance of innovation – what does it mean for businesses and our society?. Viima - Make More Innovation Happen. URL: <https://www.viima.com/blog/importance-of-innovation#competitive-advantage> (date of access: 23.09.2021).
5. Інновації як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємств | с в позняк | ефективна економіка №10 2015. Журнал «Ефективна економіка» - наукове фахове видання з питань економіки. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4614> (дата звернення: 25.09.2021).
6. Инновации как фактор повышения конкурентоспособности предприятия. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/innovatsii-kak-faktor-povysheniya-konkurentosposobnosti-predpriyatiya/viewer> (дата звернення: 24.09.2021).
7. Innovation management in global competition and competitive advantage. ScienceDirect.com | Science, health and medical journals, full text articles and books. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042815038021> (date of access: 23.09.2021).

References

1. Innovation and economic growth. Home page - OECD. URL: <https://www.oecd.org/cfe/tourism/34267902.pdf> (date of access: 23.09.2021).
2. 2017 Deloitte Global human capital trends. URL: https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ie/Images/promo_images/E_C_HCtrends2017.pdf (date of access: 24.09.2021).
3. Groth A. Companies that put tons of money into r&d aren't more innovative than those that don't. Business Insider. URL: <https://www.businessinsider.com/booz-and-cos-innovation-study-2011-10> (date of access: 24.09.2021).
4. The importance of innovation – what does it mean for businesses and our society?. Viima - Make More Innovation Happen. URL: <https://www.viima.com/blog/importance-of-innovation#competitive-advantage> (date of access: 23.09.2021).
5. Innovaciji jak faktor pidvyshhennja konkurentospromozhnosti pidprijemstv | s v poznjak | efektyvna ekonomika #10 2015. Zhurnal «Efektyvna ekonomika» - naukove fakhove vydannja z pytanj ekonomiky. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4614> (data zvernennja: 25.09.2021).
6. Innovatsii kak faktor povysheniya konkurentosposobnosti predpriyatiya. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/innovatsii-kak-faktor-povysheniya-konkurentosposobnosti-predpriyatiya/viewer> (data zvernennya: 24.09.2021).
7. Innovation management in global competition and competitive advantage. ScienceDirect.com | Science, health and medical journals, full text articles and books. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042815038021> (date of access: 23.09.2021).